

Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov.

Swipe to change

chorvátčina

Práva obetí – podľa krajín

Chorvátsko

Obete trestných činov majú v prípravných a trestných konaniach viacero práv, pričom osobitná ochrana sa poskytuje deťom a obetiam trestných činov proti sexuálnej slobode a obchodovaniu s ľuďmi

Obet' trestného činu má právo:

na informácie, ktoré sú polícia, vyšetrovateľ, prokuratúra a súd povinní poskytnúť,

na účinnú psychologickú a inú odbornú pomoc a podporu od orgánov, organizácií a inštitúcií, ktoré poskytujú podporu obetiam trestných činov,

zúčastniť sa na trestnom konaní ako poškodená osoba,

byť informovaná prokurátorom o opatreniach prijatých na základe oznámenia obete a podať sťažnosť nadriadenému prokurátorovi,

na špecializované poradenstvo financované štátom, ak obeť utrpí veľmi vážnu psychosomatickú ujmu alebo veľmi závažné následky trestného činu,

podať súvisiacu žalobu o náhradu škody,

na náhradu v súlade s osobitným zákonom, ak obeť utrpela ťažké ublíženie na zdraví alebo došlo k závažnému zhoršeniu zdravotného stavu obete

v dôsledku násilného trestného činu.

Obet' trestného činu proti sexuálnej slobode alebo trestného činu obchodovania s ľuďmi má okrem uvedených práv aj právo:

hovoríť pred vypočúvaním s poradcom, pričom súvisiace náklady sa uhradia zo štátneho rozpočtu,

na právnu pomoc hradenú zo štátneho rozpočtu,

byť vypočúvaná na policajnej stanici alebo na prokuratúre osobou rovnakého pohlavia,

mať počas vypočúvania prítomnú dôveryhodnú osobu,

odmietnuť odpovedať na zbytočné otázky týkajúce sa osobného života obete,

požiadat' o vypočúvanie prostredníctvom audiovizuálneho zariadenia,

na dôvernosť osobných údajov,

žiadať o vylúčenie verejnosti z pojednávania,

byť informovaná súdom, prokurátorom a políciou o uvedených právach pred prvým vypočúvaním.

Ak je obeťou trestného činu dieťa, okrem uvedených práv má právo:

na právnu pomoc hradenú zo štátneho rozpočtu,

na sprievod dôveryhodnej osoby, keď sa zúčastňuje na konaniach,

na dôvernosť osobných údajov,

namiesto súdu byť vypočúvané vo svojom obydľí alebo na inom osobitne vybavenom mieste,

na vylúčenie verejnosti,

na vypočúvanie bez prítomnosti sudcu alebo účastníkov konania prítomných v rovnakej miestnosti s dieťaťom prostredníctvom audiovizuálnych zariadení

prevádzkovaných odborným asistentom,

obzvlášť ohľaduplný postup pri vypočúvaní dieťaťa, aby nepriaznivo nevlývalo na duševné zdravie dieťaťa.

Deti sú všetky osoby mladšie ako 18 rokov.

Deti ako svedkov a obeť vypočúva v rámci dokazovania vyšetrojúci sudca a dieťa ako svedok sa predvoláva prostredníctvom svojich rodičov alebo poručníkov.

Občianskoprávna žaloba

Po oznámení trestného činu začne prokurátor vo väčšine prípadov trestné stíhanie z úradnej povinnosti.

Občianskoprávna žaloba sa môže podať v prípade trestných činov, pri ktorých trestné konanie prebieha prostredníctvom stíhania na základe

občianskoprávnej žaloby. Žaloba sa musí podať do troch mesiacov odo dňa, keď sa oprávnená fyzická alebo právnická osoba dozvedela o trestnom čine a páchatelovi.

Žaloba o náhradu škody

Obet' trestného činu, ktorá je zároveň poškodenou osobou, je oprávnená podať na súd súvisiacu žalobu o náhradu škody.

Takáto žaloba môže zahŕňať tieto nároky:

náhradu škody, ktorou môže byť majetková alebo nemajetková ujma (utrpená bolesť, strach),

vrátenie vecí – ak poškodená osoba dokáže, že bola ich vlastníkom alebo zákonným držiteľom,

zrušenie konkrétneho právneho postupu – ak trestný čin viedol k majetkovej transakcii (ak žalovaný donútil obeť uzavrieť zmluvu).

Súvisiacu žalobu o náhradu škody možno podať v rámci trestného konania alebo v samostatnom občianskoprávnom konaní proti žalovanému. Ak je žaloba podaná počas trestného konania, podmienkou jej prijatia je, aby súd dospel k záveru, že žalovaný je vinný.

V občianskom súdnom konaní to nie je podmienkou úspechu žaloby o náhradu škody.

Práva poškodených osôb počas vyšetrovania a v trestnom konaní

Obete trestných činov ako súkromní žalobcovia a poškodené osoby sú počas vyšetrovania oprávnené predložiť skutočnosti a navrhnúť dôkazy, ktoré sú relevantné na zistenie trestného činu, určenie páchatel'a či páchatel'ov a určenie ich nárokov v súvisiacej žalobe o náhradu škody.

Obet', ktorá sa zúčastní na trestnom konaní ako poškodená osoba, má právo:

používať vlastný jazyk vrátane posunkovej reči pre nepočujúcich a znakovej reči pre hluchoslepých a pomoc tlmočníka, ak poškodený nerozumie alebo

nepoužíva chorvátčinu, alebo pomoc prekladateľa alebo tlmočníka posunkovej a znakovej reči v prípade nepočujúceho alebo hluchoslepeho poškodeného,

používať vlastný jazyk,

podať návrh na žalobu o náhradu škody a návrhy na predbežné opatrenia,

na advokáta,
upozorňovať na skutočnosti a predkladať dôkazy,
zúčastňovať sa na preskúmaní dôkazov,
zúčastňovať sa na konaní a na dokazovaní a predniesť záverečnú reč,
na prístup k spisu,
požiadať prokurátora, aby ju informoval o opatreniach prijatých na základe jej oznámenia, a právo podať sťažnosť nadriadenému prokurátorovi,
podať odvolanie,
podať návrh na trestné stíhanie a občianskoprávnu žalobu,
na doručenie oznámenia prokurátora o odmietnutí obvinenia alebo o rozhodnutí prokurátora o nezačatí trestného stíhania,
na vedenie trestného stíhania namiesto prokurátora,
požiadať o obnovenie predchádzajúceho stavu,
na doručenie oznámenia o výsledku trestného konania.

Prokuratúra a súd sú povinní pred trestným konaním a počas každej fázy trestného konania skúmať, či existuje možnosť, aby obvinený nahradil poškodenú osobu škodu spôsobenú trestným činom. Sú takisto povinní informovať poškodenú osobu o určitých právach stanovených zákonom (napr. právo poškodenej osoby používať vlastný jazyk, právo podať žalobu o náhradu škody atď.).

Právo na finančnú náhradu

V zákone o finančnej náhrade pre obeť trestných činov [*Zakon o novčanoj naknadi žrtvama kaznenih djela (Narodne Novine NN, Úradný vestník Chorvátskej republiky č. 80/08 a 27/11)*] sa stanovuje právo na finančnú náhradu pre obeť alebo príbuzných obetí úmyselných násilných trestných činov spáchaných na území Chorvátskej republiky za podmienok stanovených v tomto zákone.

V zákone sa teda stanovuje právo na finančnú náhradu pre obeť úmyselných násilných trestných činov a určujú sa podmienky a postup pri uplatňovaní práva na náhradu škody, orgány, ktoré rozhodujú a zúčastňujú sa na rozhodovacom procese o práve na náhradu škody, a orgány a postup v cezhraničných veciach.

Obeť úmyselného násilného trestného činu má právo na finančnú náhradu zo štátneho rozpočtu.

Polícia, prokuratúra a súdy sú povinné poskytnúť informácie o práve na náhradu škody, o podaní potrebných formulárov žiadostí a na požiadanie obeť poskytnúť všeobecné usmernenie a informácie o tom, ako vyplniť žiadosť a aké podporné dokumenty sú potrebné.

Žiadosť o finančnú náhradu sa musí predložiť ministerstvu spravodlivosti na formulári, ktorý je k dispozícii na webovom sídle ministerstva.

[Formulár žiadosti o finančnú náhradu pre obeť trestných činov_hr](#) (223 Kb)

Žiadosť sa musí predložiť do šiestich mesiacov odo dňa spáchania trestného činu. Ak obeť nemohla z oprávnených dôvodov predložiť takúto žiadosť v stanovenej lehote, musí tak urobiť do troch mesiacov odo dňa, keď tieto dôvody pominuli, a v každom prípade do troch rokov odo dňa spáchania trestného činu.

Ak je obeťou maloletá osoba alebo osoba, ktorá bola zbavená právnej spôsobilosti a jej právny zástupca nepredložil žiadosť v lehote šiestich mesiacov odo dňa spáchania trestného činu, lehota šiestich mesiacov začína plynúť odo dňa, keď osoba dosiahne vek osemnásť rokov, alebo odo dňa, keď sa začalo trestné konanie po tom, ako obeť dosiahla vek plnoletosti, alebo odo dňa, keď jej bola vrátená právna spôsobilosť.

Nárok na finančnú náhradu má:

obeť násilného trestného činu, ktorá je občanom Chorvátskej republiky, respektíve občanom členského štátu Európskej únie alebo ktorá má trvalý pobyt v Európskej únii, a ak bol trestný čin spáchaný na území Chorvátskej republiky,

obeť, ktorá utrpela ťažké ublíženie na zdraví alebo ktorej zdravotný stav sa zhoršil v dôsledku trestného činu (takáto osoba má nárok na náhradu nákladov na liečbu za predpokladu, že nie je povinne poistená, až do výšky zdravotného poistenia v Chorvátskej republike a náhradu za stratu príjmov až do výšky 35 000 HRK),

osoba, ktorá je blízkym príbuzným zosnulej obeť (manžel alebo partner, dieťa, rodič, adoptívny rodič, adoptované dieťa, nevlastný rodič, nevlastné dieťa, partner rovnakého pohlavia, starý rodič a vnuk/vnučka, ak žili v spoločnej domácnosti s obeťou), má nárok na náhradu za stratu zákonnej vyživovacej povinnosti až do výšky 70 000 HRK,

v prípade smrti obeť osoba, ktorá zaplatila výdavky na pohreb, má nárok na náhradu do výšky 5 000 HRK,

ak je trestný čin oznámený polícii alebo prokuratúre alebo ak ho tieto orgány zaznamenali v lehote šiestich mesiacov odo dňa spáchania trestného činu bez ohľadu na to, či páchatel je alebo nie je známy.

Pri stanovení výšky náhrady sa zohľadňuje správanie obeť počas a po spáchaní trestného činu alebo jej príspevie k vzniku a rozsahu škody, či je táto osoba priamou obeťou a či oznámila trestný čin príslušným orgánom a kedy ho oznámila. Okrem toho sa posudzuje spolupráca obeť s políciou a príslušnými orgánmi s cieľom postaviť páchatela pred súd, pričom sa zohľadňuje, či priama obeť prispela k vzniku alebo k zvýšeniu škody; v každom z týchto prípadov sa primerane zníži náhrada, na ktorú má obeť nárok. Žiadosť o náhradu sa zamietne alebo sa zníži náhrada, ak sa zistí, že obeť je zapojená do organizovanej trestnej činnosti alebo zločineckej organizácie. Žiadosť o náhradu sa môže takisto zamietnuť alebo sa môže znížiť náhrada, ak by poskytnutie úplnej náhrady bolo v rozpore so zásadou spravodlivosti, morálky a verejného poriadku.

Oznámenie o prepustení páchatela

Ak je obvinený odsúdený na trest odňatia slobody, nezávislá služba na podporu obeť a svedkov na ministerstve spravodlivosti bude informovať obeť o dátume prepustenia väzňa (o bezpodmienečnom aj podmienenom prepustení).

Zákonná povinnosť informovať obeť o prepustení väzňa

V súlade s ustanoveniami Zákona o zmene a doplnení zákona o výkone trestu odňatia slobody (*Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju kazne zatvora*) je ministerstvo spravodlivosti (nezávislá služba na podporu obeť a svedkov) povinná informovať obeť, poškodenú stranu a jej rodinu o prepustení väzňa.

Obeť sa oznámi prepustenie väzňa v prípadoch trestných činov proti sexuálnej slobode a sexuálnej morálke, proti životu a zdraviu alebo v prípade násilných trestných činov.

Uvedené informácie sa poskytnú obeť, poškodenej osobe alebo jej rodine v prípade nepodmienečného alebo podmieneného prepustenia z väzenia.

Okrem toho, ak sa rozhodnutie o tom, či je vhodné umožniť väzňovi odísť z väzenia do miesta jeho trvalého alebo prechodného pobytu, môžu väzenské zariadenia/väznice požadovať, aby probačná služba zabezpečila stanovisko obeť alebo rodiny obeť k spáchanému trestnému činu. Nezávislá služba na podporu obeť a svedkov vypracúva na základe rozhovoru s obeťou správy pre probačnú službu.

Podpora svedkov a obeť

Podporu obeť a svedkov v Chorvátskej republike koordinuje nezávislá služba na podporu obeť a svedkov zriadená na ministerstve spravodlivosti.

Obeť a svedkovia môžu získať podporu a informácie o svojich právach a o postupoch od oddelenia súdu na podporu obeť a svedkov.

Takéto oddelenia boli zriadené na siedmich okresných súdoch, konkrétne v mestách Záhreb, Zadar, Osijek, Vukovar, Split, Sisak a Rijeka. Tieto oddelenia poskytujú obetiam (a svedkom) a osobám, ktoré ich sprevádzajú, emocionálnu podporu, praktické informácie a informácie o ich právach. Podporu poskytujú aj oddelenia na príslušných mestských a priestupkových súdoch.

Obete môžu takisto získať informácie o svojich právach a druhoch pomoci, ktoré sú im k dispozícii na **bezplatnom telefónnom čísle Národného centra podpory pre obeť trestných činov a priestupkov – 116 006** (pozri webové sídlo národného centra podpory).

Ministerstvo spravodlivosti takisto poskytuje obetiam a svedkom podporu a informácie o ich právach. Prípadné otázky sa môžu zasielať na e-mailovú adresu: zrtve.i.svjedoci@pravosudje.hr alebo na webové sídlo Ministerstva spravodlivosti Chorvátskej republiky: <https://pravosudje.gov.hr/>

Podpora obetí a svedkov v cezhraničných veciach

Nezávislá služba na podporu obetí a svedkov, ktorá bola zriadená na ministerstve spravodlivosti, poskytuje podporu a informácie svedkom aj obetiam, ktorí sa predvolávajú prostredníctvom medzinárodnej právnej pomoci (vrátane svedkov vojnových zločinov).

Informačné listy sa zasielajú svedkom, ktorí sú predvolaní svedčiť na súdoch v Chorvátskej republike alebo chorvátskym svedkom, ktorí sú predvolaní pred zahraničné súdy.

Svedkom vojnových zločinov sa v prípade potreby poskytne fyzická ochrana a pomoc pri príprave ich cesty a dostavení sa na príslušný súdny orgán (v prípade svedkov a iných účastníkov konania, ktorí sú predvolaní na vypočúvanie v trestnom konaní týkajúcom sa vojnových zločinov pred príslušnými súdnymi orgánmi v Chorvátskej republike alebo mimo jej územia, ak sa táto podpora týka žiadosti o medzinárodnú právnu pomoc).

Kliknite na nižšie uvedené odkazy pre viac informácií

- 1 - Moje práva v prípade, že sa stanem obeťou trestného činu**
- 2 - Oznámenie trestného činu a moje práva počas vyšetrovania alebo súdneho konania**
- 3 - Moje práva po skončení súdneho konania**
- 4 - Náhrada škody**
- 5 - Moje práva na podporu a pomoc**

Posledná aktualizácia: 09/10/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.